

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre . . . . 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fil.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.Kiadóhivatal
Kaposvár Zárda-utca
17. számhova az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalá-
sok intézendők.

Él még a magyarok Istene . . .

„Azért jöttem haza, hogy hazámat szolgáljam, az a célom, hogy megvédjem hazám alkotmányát, *oh jöjj velem Apponyi Albert, vezess, támogass, egyesüljünk a haza szent érdekeinek védelmében . . .*“

Ezeket a szavakat Kossuth Ferencz mondta, Apponyi Albert mellett ülve és feléje fordulva, azon az inpozáns értekezleten, a melyet az egész ellenzék péntek éjjel a kormány és képviselőházi elnökség galád törvénytíprása után a Hungária szállodában tartott.

A magyar történelem kevés, hazánk jövőjére oly jelentőséggel bíró jeleneteket tud felmutatni. A ki ismerte azt a tátongó irt, a mely a néppárt, a nemzeti párt, függetlenségi és negyvennyolczas párt és a többi frakciók között fenállott, az leveszi kalapját és áhitattal tekint az ellenzéki pártok fenkölt vezéreire, a kik félretettek e pillanatban minden ellenszenvet, a kik eltekintettek e pillanatban minden elveskedéstől s csakis és kizárólag mindnyájunk közös kincse, a haza és a békés szabadság palladiuma

az alkotmány megmentésének szentelték minden erejüket s a törvénytíprók megfélemezésére nyújtottak egymásnak, őszinte, igaz baráti jobbot.

Apponyi Albert, Kossuth Ferencz, Eötvös Károly, Zichy Aladár gróf, Bartha Miklós, Vázsonyi Vilmos, Rakovszky István, Justh Gyula szívükre tették jobbjukat és egymásután mutatták be égő áldozataikat a szabadság, a hazaszeretet, az alkotmány oltárán s hiven a törvényt mindig tisztelni tudó és lovagias magyar nemzethez, megfogadták, megesküdtek arra, hogy a nemzet jogait, szabadságát, alkotmányát eltiporni nem engedik, megvédik azt életük árán is, megvédik és visszaállítják a magyar királyi korona fényét, a melyet a camarilla törekvéseinek uszályhordozói elhomályosítani törekvesznek.

Ítéljen a nemzet Tisza István és bérencz hada felett, a kikről jól mondta Vázsonyi, hogy „a kitartottak“; mérlegelje a nemzet, — ha ugyan ezen eclatáns törvénytíprás felett még elmékedni lehet — vajon kötelet vagy hozsannát érdemel-e az, a ki nyíltan, önző érdekből, saját céljainak megvalósítása végett, piszkos

czizmájával rugja össze azt, a mit egy nemzet századokon át, nehéz véres küzdelmek árán épített fel, a ki lábbal tiporja azt, a mihez a létjoga van kötve ennek a nemzetnek s mi ha megdől, az ország elvesz és rabigába görnyed.

De él még a magyarok Istene. Az az Isten, ki bár sok csapással sújtotta már ezt a sokat szenvedett nemzetet, a ki végigjárta már a magyarral a szenvedések összes kálváriáit, de most is mint mindig, a végveszély pillanatában, küldött hozzánk egy Mózeset, hogy kivezessen bennünket a Scylla és Charibdis örvényéből, elküldte hozzánk Apponyi Albertet, hogy kezébe vegye a varazspálcát és forrást fakasszon a pusztaság kopár szikláiból.

Apponyi Albert forrást fakasztott a képviselőház egész ellenzékének szívében s kiöntötték szívük egész tartalmát az ellenzéki pártok előjárói mind, hűséget esküdve e vezérnek, mint a legmúltóbbnak arra, hogy a jelen nehéz viszonyok közt az egyesült ellenzék vezesse s úgy a saját, mint a háta mögött levő s a modern országgyűlések történelmében példátlanul álló egységes, hatalmas ellenzék erkölcsi

TÁRCSA.

Almácska meggyógyul.

I.

A szomszéd folyosó hangos. A sárga arczu, mellbeteg asszonyok erőltetett vidámsággal nevetgélnek. A fűszeres Weiszné az otthonvalókról beszél. Az ura eljön minden vasárnap s minden második héten kihozza a gyerekeket is. Dicsekszik, hogy milyen jó ember az ura s hogy a gyerekekre csupa öröm nézni.

A legszebb kölykök az utcán. A fiu doktor lesz, a leányt elveszi valami belvárosi fiskális. Ha meggyógyulok, kirándulok minden vasárnap a Svábhegyre vagy a Zugligetbe. Telik.

Ránczos arczára meglegedettség ül. Körülnéz a betegek között. A hatást vizsgálja: az irigységtől hogyan sápadnak el az arcok.

A folyosó végén a vén leány gunyosan nevetgél. A szomszédjának cdasug valamit.

— Szegény. Az ura alig várja, hogy elvehesse a kövér mézárósnét. Tudom. Ott lakom az utcájukban. A fia félrecepott száju, a leánya szeplős és olyan vöröshaju szegény, mint az anyja. Napos vendég náluk a végrehajtó.

A leányok énekelni kezdenek. Előbb csöndesen, szomorú nótákat. Azután vidám

csárdásoktól hangzik a fekvő folyosó. Rekedt, torokhangon énekelnek s valami szomorú hangzavar tölti meg a levegőt.

Almácska köhög. Feltámaszkodik a fekvőszék hátuljára. Sovány, fehér arca kipiroslik a fuldoklástól. Az erős, szaggató köhögés megakasztja a nótát; a lányok elcsendesednek. De Almácska int nekik:

— Csak énekeljétek! Nemsokára veletek dalolok én is. Ez az atkozott köhögés most még a torkomra fullasztja a szót. De érzem, hogy könnyebben vagyok. Vasárnap kijön a vőlegényem: akkor lent akarok már sétálni a kertben.

Arczáról eltűnik a köhögés okozta pír és fehér, sápadt lesz megint. Elhallgat.

A leányok szánakozva mosolyognak. A fűszeresné biztatón bólint a fejével és mosolyogva int a vén leány is. De magában tudja, hogy a vőlegénytől már csak részvétből érkeznek levelek. Nemsokára elmaradnak azok is, a köhögős, csunya betegség elpusztítja a szerelmet. A beteg, fonnyadt arc rövid időre még szánakozást kelt a férfiben, aztán elmúlik a részvét is. A felejtés lesz az ur. Odakünn piros, egészséges arczu lányok járnak az utcákon. Azok joga az élet.

A vén leány tudja, hogy így lesz: Ő már lemondott s örül most, hogy zihálva be tudja kapkodni a friss erdei levegőt.

A csönd megtörik. A lányok valami vidám nótába kezdenek újra. Perczekre elfelejtik, hogy a komor, egyhangú falak között gyógyítják a tüdejüket. Arczuk kiderül a jókedvtől.

Almácska elgondolkozva néz maga elé. A zöld, sűrű cserfaerdők mögött hányadszor nyugszik már le a nap s hányszor nézi még itt betegen a letűnő véres napkorongot? Hol járhat most a vőlegénye? Szerelmesen ő reá gondol bizonyosan és szomoruan járja nála nélkül a lármás utcákat.

Csöndes dudolgatással kíséri a lányokat. Beteges arca az álmoktól boldogságban uszik.

Leszáll az est. Megszólal az esteli harang.

II.

Vasárnap felhúzzák a magas, fehér árbócra a lobogót. A lányok kiöltöznek, mint otthon, ha mennék meleg nyári vasárnapokon a setakorzóra.

A nagykapu körül csoportok alakulnak. Beesett arczu, sápadt férfiak udvarolnak halavány leányoknak. Nevetgélnek, bókolnak, mintha nem ülne kint arczukon, fáradt szemeken a sorvasztó betegség.

Almácska a vőlegényét várja. Derűten, türelemmel nézi a nagy fehér kaput. Allni nem tud. Minden vasárnap itt gubbaszkodik a padon és vár. A vőlegénye pedig késik. A hamvasbőrű, fiatal leányok között — ki tudja, — emlékezik-e még Almácskára? . . . De Almácska bizalma nem rendül meg egy pillanatra se. Merően nézi a szárnyas kaput és sorban irigylő a jókedvű lányokat: azok már hangosan haladnak el vendégeikkel a padja előtt.

Lányok veszik körül. Részvéttel, mintha egészségesebbek lennének mind. A vén

erejével elsöpörje az ámitók és törvénytírók hadát és helyreállítsa az egyensúlyt, a mely a törvényhozás nyugodt menetéhez, az ország nyugalalmának helyreállítása és megtartásához elkerülhetetlenül szükséges.

Most már csak az van hátra, hogy a közelgő választások alkalmával a nemzet, — a választók — is kiadják az utat a pecsovicsoknak, s inkább mondjanak le pillanatnyi efemer érdekü előnyökről, a mikor a haza jóléte, az ország függetlensége, a vérel megpecsételt magyar alkotmány biztosítékai forognak kockán. Mutassa meg a nemzet, mutassa meg a közvélemény ennek a „henczegő fiatalembernek” hogy „mérgező illúziókkal” brutalitással, népbolondítással ezt az országot kormányozni nem lehet demonstrálja a választóközönség szóval tettel, minden tőle telhető módon, hogy a Tisza politikáját megveti, utálja és undorral fordul el tőle.

Ha ezt megteszi a nemzet összessége, ha tiszta lelkiismerete szerint, minden más tekintetektől függetlenül, egyedül a haza érdekét tartva szem előtt, fogja minden választó leadni szavazatát, akkor merünk bizni egy jobb jövőben, akkor hisszük azt is, hogy nincs már messze az az idő, a mikor egy idegen állam nyügeit lerázva nyakunkról, szabad kézzel, szabad szívvel kezdhünk hozzá az egységes magyar nemzeti állam kiépítéséhez.

— A márcziusi békekötés megszegése.

A mi előttünk kétséges soha nem volt, sokkal hamarabb bekövetkezett, mintsem hittük volna. Kurucz Thaly Kálmán könnyek közt előadott békeajánlata alapján létrejött márcziusi parlamenti békekötést Tisza István

egyszerűen felrugta. A márcziusi indítványt pótdívtvány alakjában f. hó 15-iki ülésen Dániel Gáborral, a szabadelvű párt alelnökével, újból benyújtotta. Melyben tudvalevőleg befoglaltatik az ellenzéki szólásszabadság biztosítékainak elpusztítása. A nemrégiben megünnepelt békeszerző Thaly Kálmán ez ülésen nyomban keserű szemrehányást tett a miniszterelnöknek a kijátszás miatt s tiltakozott a Tisza merénylete ellen. Thaly beszédjére adott miniszterelnöki válaszból foglalt gyenge védekezést az ellenzék szánalmasan megmosolyogta és kikaczagta. Azóta nap-nap után Tisza gróf házszabálymódosító akciója foglalta le az országgyűlés tanácskozásait a kormány és elnökség folytonos erőszakossága és törvénysértései közt. Míg végre a pénteki történelmi jelentőségű esti ülésen Tisza ezen szavakkal: „És most pedig megszegem a házszabályokat. Szavazzunk.” — a magyar parlamentben páratlanul álló botrányok közt a Dániel-féle javaslatot a legnagyobb erőszakossággal az összes ellenzék minden erőt kifejtő tiltakozása daczára megszavaztatta.

— **Érdekes felirat.** Gyulán folyó hó 13-án népgyűlés volt, melyen a megyei közélet és a megyebizottsági tagválasztás tárgyaltatik. A népgyűlésen elhatározták, hogy a népgyűlés kérvényt intéz az országgyűlés képviselőházához, hogy addig is, míg a szolgálati praktika létesítettnék, a törvényhatósági törvénnyel kapcsolatos novelláris intézkedéssel mondja ki, hogy vármegyei tisztviselő avagy a vármegye hatáskörébe eső ügyekbe befolyó állami hivatalnok azon vármegye területén fennálló vagy működő részvénytársaság igazgatóságának avagy közkereseti társaságának tagja nem lehet.

— Harcz a népoktatási reform körül.

A nemzetiségek iszonyuan handabandáznak a népoktatási reform ellen. Az ország minden részében népgyűléseket tartanak s feliratokat küldöznek a kormányhoz, képzelt sérelmekről panaszkodva.

A nép gazdasági nevelése.

Az új népoktatási törvényjavaslat hatáskörön gondoskodik az elemi gazdasági

oktatásról, a mennyiben a gazdasági ismétlő és háztartási iskolákat állandósítani akarja.

Remeljük, hogy a javaslatból mielőbb törvény lesz. De ez még nem elég. Minden törvény üdvös hatása attól függ, hogy miként valósítják meg annak szellemét. Ezuttal a tanítói kar buzgólkodásától függ az eredmény.

Daczára az újabb időkben nagyobb arányokat öltött társadalmi mozgalmak által elért sikereknek, — az ország tulnyomó részében a gazdálkodás kezdetleges, nem áll a kor színvonalán. Hogyan és mit kell tennünk a gazdának? Erre a kérdésre sokan nem tudnak ma sem helyes választ adni! Az ősköztől örökölt földön az apáktól tanult művelés folyik. Pedig az idők nagyon megváltoztak s a gazdálkodás, a mely akkor még jónak bizonyult, ma már idejét multá, a megélhetést sem biztosítja.

Miképen lehet elérni, hogy a verejtékkel megmunkált föld termése megfelelő hasznot hozzon? Miképen értékesítsük munkánk gyümölcsét? Azt már beláthatja mindenki, hogy nem elég a régi módszer: a termést bevinni a városba és ott potom áron elvesztegetni, egymás kárára az árakat leverni, az árakat, stén tudja hányszor be és kiszállítani. Azt annak hányan iszzák a levét, hogy a még lábbon álló termésre előleget kérvén a falusi szatócstól vagy korcsmárostól, uzs orakamatot kénytelenek fizetni.

A gazdaságilag gyöngye ember tudatlanságának esik áldozatul, a mikor évről-évre szegényedik, míg a föld kicsuszik lába alól. Mert hiszen dolgozik s megvan benne a hajlandóság — még többet dolgozni. Belátja, hogy eszközei elégtelenek; előtte lebeg az erősek példája, a kik boldogulni, haladni, vagyonosodni tudnak. De nagy elhagyatottságában egész erélye és tettvégya kimerül az elégedetlenkedésben, úgy érzi, mintha a végzet nyomná őt egyre mélyebben a nyomoruságba.

Ez a súlyos tévedés hajt százezreket a kivándorlók közé vagy az ámitó szocializmus karjaiba. Ez kelti azt a tévhitet, hogy itt — az ősök földjén — nem lehet boldogulni.

Ezzel szemben felvenni a harcot: meggyőzni a kételkedőket arról, hogy mind-

leány érzélgősen beszél. Az arczáról látszik, mennyire nem tudja elpalástolni, hogy hazudik. Söhajtozva mondja:

— Almácskának könnyü. Nemsokára meggyógyul, itthagya a szanatóriumot és férjhez megy: boldog lesz. A vőlegénye jó ember, bizonyosan: vigyázni fog a lépésére is.

Almácska boldogan mosolyog.

— Nagyon szeret a vőlegényem. Kijön hozzám ma is bizonyosan. Talán nem kapott kocsit vagy más akadály miatt késik: de kijön.

A vén leány magába fojtja a mosolyt. A kapu már csak ritkán nyílik meg. Eltávoznak a vendégek: üres lesz a nagy, szomorú kert. Almácska még nézi egy darabig a poros országutat, aztán csüggedten, fáradt lépésekkel megy fel a folyosóra.

Kis ideig hallgat. Később halkán, bágyadtan mondja szomszédainak:

— Bizonyosan nem volt ideje. Szegénynek nagyon sok a dolga. Fáradzik éjjelnappal s halomra gyűjti fészekrakásra a garasokat. Pedig nehezére esett, hogy ma sem jöhetett ki, minden bizonynyal.

Belemelegedett a beszédbe s tele volt bizalommal újra. Varta türelemmel a következő vasárnapot

Az orvos zavarta fel gondolataiból. Pedig álmában már látta magát egészségesen, menyasszonyi ruhában, a vőlegénye karján. A templom világosságban uszott. A fehérgű pap arca ragyogott a fényárból. A rostélyon kívül irigykedve ott álltak

a leányok mind: a vén leány és Weiszné a fűszeres felesége is. A pap nagyon szép beszédet mondott s ő a boldogságtól elkábulva ment a vőlegénye karján. Végig a kivilágított templomon...

III.

Elmult a nyár. A szeptember szomorú, esős napokkal köszöntött be. A szél bekapaszkodott az évszázados faóriásokba. Zugott az erdő s a betegek fázékonyan huzzák magukra a takarót. A kertészek az üvegházba vitték a lankadó virágokat. Kopárak lettek a nagy virágtáblák.

Almácska ágyba feküdt. A nedves őszi levegő köhögötte beteg tüdejét. A szigorú képű, komoly doktor a látát mérte, aztán odasugta a segédorvosnak:

— A láz emelkedik. Irti kell a szüleinek. Irja meg, hogy a betegnek levegőváltásra van szüksége. Ezt a levegőt nem bírja.

Aztán biztató mosolylyal fordul Almácska felé:

— Ne féljen! Nemsokára haza mehet. Hirtelen jött az ősz: meghült egy kicsit. Komolyabb baj nincs.

Almácska hálásan emelte fel szemét. Az orvos komoly, szintelen arczáról nem tudta leolvasni, hogy csak biztatja. Bizott. A rideg kemény ágyon kétszeres erővel hitte hogy meggyógyul.

Erejét megfeszítve felkelt az agyából. Kiment a folyosóra: előkereste az utiruháit. Lesoványodott teste el volt gyöngülve, de összeszedte erejét és kiakasztotta a szürke

ruhát. A tudat, hogy nemsokára otthon lesz s látni fogja vőlegényét, erőt adott neki.

Lassan, ingatag lépésekkel lement a fekvő-folyosóra. Amint sápadt arczával, vékony, hajladozó termetével, a karfába fogózkodva ment le a lépcsőn, úgy nézett ki, mint egy árnyék.

Odalenn boldog arczczal ujságoita a lányoknak:

— A főorvos azt mondotta, meggyógyultam. Hazamehetek. Otthon a vőlegényem vár, nehezen vár.

Köhögési roham jött rá. Elfáradtan, köhögve dőlt a melléte levő fekvőszékbe.

IV.

Almácska felült a hintóba. Az ápolónő nagykendőbe burkolta: az erdei ut hosszú és hideg. A bátyja ült mellette.

Intett a lányoknak.

— Megyek. Megírom majd, mikor lesz az esküvőm.

A leányok kendőt lobogtattak feléje: A vén leány tudta, miért küldik haza, megkönyezte.

Almácskával pedig robogott a hintó az erdei utakon. Vitték haza a rózsaszínű leányszobába elhervadni. De ő lázálmában a rózsafái között járt, a vőlegényével. Csókokról, boldogságról álmódott.

Almásy Gyula.

azon előnyöket, a melyek az erőseket képessé teszik a boldogulásra, megszerezhetik a gyöngék is; föltárni előttük azt az új világot, a melynek eljöveteleért mi dolgozunk: ime ezek a föladatak állanak a néptanítói kar előtt. Jól ismerjük és nem kicsinyeljük azt a munkát, a melyet e kar egyes kiválói e téren eddig is kifejtettek. De ők kevesen vannak, a szegény ember baja pedig számtalan. Működésük kis területre terjed ki, holott az egész ország népe rászorulna.

Bizunk benne, hogy a gazdasági szaktanítók nem fognak megelégedni szoros körülrít kötelességeik teljesítésével. Nem fognak megállni ott, hogy a gondjaira bizott gyermekek lelkét fogékonytá tegyék a gazdasági haladás iránt. Hanem valódi népnevelőkként föntartják az összeköttetést községük népével az iskolán kívül is. Barátjai, tanácsadói lesznek a népnek. Az egész község gazdasági életének szálai kezükben fognak összefutni. Mint a villamos vezeték sodronya az áramot, úgy vezetnek le majd a közgazdasági életben felszínre jutó mentőeszméket a legalsóbb fokig.

H I R E K.

Tanuskodás.

— Jelenet a törvényszék előtt. —

(A törvényszék családi bűnpört tárgyal. A vádlott kétségbeesetten védekezik a vád ellen. A vádhatóság a vádlott nejét is beidézteti tanúnak. A csinos fiatal asszony elegáns szürke ruhában jelenik meg a sorompó előtt. Idegesen húzta le szürke selyem kesztyűjét.)

Az elnök: Ön tanúnak van beidézve.

A tanu: Tudom.

Az elnök: Tudatnom kell önnek, hogy nem tartozik vallomást tenni.

A tanu: Ezt is tudom.

Az elnök: A törvény, minthogy ön a vádlott felesége, jogot ad önnek, hogy a vallomást megtagadja. De ha valani akar, akkor az igazat kell mondania, mert vallomására esetleg esküt kell tennie.

A tanu: Bocsánat, én már egyszer esküdtem.

Az elnök: Hol?

A tanu: Az oltár előtt. Örök hűséget esküdtem a vádlottnak, férjemnek. Esküvel fogadtam, hogy semmi bajában nem hagyom el.

Az elnök: Bocsánat, az nem ebben az ügyben volt.

A tanu: Talán mégis... A törvényszék arra kényszerít, hogy ehhez az eskühöz hűtlen legyek.

Az elnök: Miért? Hisz ön megtagadhatja a vallomást.

A tanu: Megtagadom? Bocsánat elnök ur, ha megtagadom a vallomást, azt a gyanut ébresztem, hogy tudok a férjemre valami terhelőt, de nem akarom megmondani.

Az elnök: Tehát sziveskedjen vallomást tenni.

A tanu: Mit érek vele? Ha ártatlannak mondom a férjemet, a bíróság nem fog súlyt helyezni vallomásomra. Valószínűleg esküre sem bocsát. Hisz oly természetes, erkölcsileg annyira kényszerű dolog, ha az asszony védi, menti az urát. A mentő vallomásnak nem lenne semmi értéke. Egész más lenne, ha terhelném a férjemet. Akkor a bíróság azt mondaná: gonosz asszony, de igazat mond. Letétné velem az esküt s megszegetné velem a korábbi esküt, mit az oltár előtt tettem. Szóval, a bíróság hinne a gonosznak, a hitszegőnek, nőiességéből kivetkezettnek. De nem hinne a tisztességes, kötelességtudó asszonynak. Ez a helyzetem, elnök ur. Tessék kérdezni felelek.

Az elnök: Férje csalással van vádolva. Mit tud erről a dolgról?

A tanu: (szenvedélyesen) Tudom, hogy

a férjem csalt. Megcsalt engem. Gyáván, nyomorultul. Három év óta van kedvese. Silány, hitvány teremtés. Nem is az utczára, hanem a szemétre való. És ezért a nőéri hanyagolt el engem és családját. Nyomorba, szegénybe taszított. Most is vad gyűlölet lobog bennem, ha rá gondolok. Képes lennék tört ragadni és ledöfni a nyomorultat.

Az elnök: És ami a szóban forgó csalást illeti.

A tanu: (nyugodtan) Abban ártatlan. Teljesen ártatlan.

Az elnök: Kész ön erre az esküt letenni?

A tanu: A legnagyobb készséggel. (Szivére teszi jobbkezet.)

A törvényszék megesketi a tanut, ki a vád- és védőbeszéd alatt sötét, gyűlöletteljes pillantásokkal sújtja a vádlottak padján ülő férjét.

A törvényszék fölmenti a vádlottat. A folyosón a védő gratulál az asszonynak:

Remekül csinálta. Micsoda hév, micsoda pátoz!

Ja, ügyvéd ur, ne feledje, hogy drámai színésznőnek készültem. Három évig tanultam.

Az ügyvéd megszorítja a kezét:

Nagy talentum... Becsületszavamra. S ha egy kis protekciója lett volna...

Bárdió bucsuzása Zalából. A sümegi kaszinó f. hó 5-én bucsuestélyt rendezett távozó tagtársának, a Sümegről Kaposvárra áthelyezett, Bárdió György dr. kir. közjegyzőnek tiszteletére. Az az őszinte tisztelet és szeretet, amely a távozó közjegyzőt és családját körülvette, fényes társaságot vont egybe a bucsuestélyre.

Vörheny kimutatás. A folyó év január elsőjétől november 15-ig összesen 96-an betegedtek meg vörhenyben. A 96-ból meggyógyult 66, meghalt 6, ápolás alatt maradt 24 beteg. A legtöbb megbetegedés november 1-től november 15-ig történt, ez idő alatt a megbetegedések száma 24, a melyhez hozzáadva az október hó végén maradt 22 megbetegedési esetet, november 15-én a betegek száma 46-tot tett ki, melyből meggyógyult 19, meghalt 3 és ápolás alatt maradt a fennebb kimutatott 24 beteg. Tehát a járvány közel sem olyan ijesztő, mint a minőnek festették, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy e kimutatásban az internátus beteget is befoglaltatnak s városunk lakossága immár 20,000 körül van. A járvány korház igénybevételére pedig, mely különben a betegek befogadására már hetekkel ezelőtt rendelkezésre állott, ép a járvány kisszerűsége és a megbetegedések csekély száma miatt szükség eddig nem volt.

Állomás névváltoztatások a déli vasuton. 1905. évi jan. hó 1-től számitandó érvénynyel a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság budapest-pragerhofi vonalán fekvő »Promontor«, »Promontör őrház« és »Tétény« állomások és megállóhely neve »Budafok déli vasut«, »Budafok déli vasut megállóhely« és Nagytétény-re változtatik meg.

A baja—bátaszéki dunai hid építésére vonatkozó összes terveket, mint értesülünk, a mérnökök már elkészítették, melyeknek alapján a kereskedelmi miniszter még a tél folyamán kiírja a hidépítésre a pályázatot. Az építést pedig a jövő év tavaszán már megkezdik.

Az aggápolda részleges áthelyezése. Város emelkedésével arányban, annak szegényei is annyira megszorodtak, hogy azok befogadására a szigetvári utcában levő aggápolda kicsinynek bizonyult, miért is a városi tanács az aggápolda cseljaira Korniss József baros-utczai házában is bérelt ki alkalmas és tágas helyiségeket, hova az aggápolda férfi lakóit fogja elhelyezni.

Jótekonyczélú multság Dombóváron. A dombóvári fiatalság folyó évi november hó 23-án az ottan létesítendő Erzsébet-kórház alapja javára a Korona-szálloda nagytermében táncszal egybekötött hangversenyt rendez. Belépőjegy: személyenkint 2 korona. Kezdeté este pont 8 órakor. Felülfizetéseket tekintettel a jótekonyczélra köszönettel fogadnak s hírlapilag nyugtáznak.

Allásába visszahelyezett végrehajtó. Szilvágyi János igali kir. bírósági végrehajtó, kit a kaposvári kir. törvényszék fegyelmi tanácsa hivatalvesztésre ítelt és állásától felfüggesztett, a pécsi kir. ítélő tábla fegyelmi tanácsa mint másodfoku fegyelmi bíróság az első foku határozat megváltoztatása mellett Szilvágyit a több rendbeli kihágás vádja alól felmentette, 25 korona rendbírsággal sújtotta és állásába visszahelyezte.

Humanus egyesület. A Napközi Otthon, mely tavaly télen is oly sokat tett a szegények sorsa enyhítésén, az idén már megkezdte dicséretes működését, az élelmiszerek kiosztását.

Öngyilkos katona. Dezső István a helyben állomásozó cs. és kir. 44. gyalogezred 13. századánál szolgáló katona, a laktanya egyik félreeső helyén felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már meg volt halva. Állítólag gyenge, beteges ember volt, a katonai fegyelmet és szolgálatot nem bírta. Ez elől menekült a halálba.

Dombóvár halad. A szomszédos Dombóváron is — mint értesülünk — létesítették az állami közhasználatu távbeszélő hálózatot, az interurban forgalomban való részvétel mellett.

Az sem rossz kis panama, a miről a »Zala« ad hirt, hogy t. i. Sopronban Geiszler József kir. közjegyző évek hosszú sora óta akként rövidítette meg az államot, hogy az iródájában általa felvett okiratokra — melyeknek a bélyegköteles eredetjét tudvalevőleg a közjegyző, mint közhitelességű személy, saját irattárában tartozik állandóan vasszekrényben őrizni — vagy egyáltalán nem ragasztott bélyeget, vagy a szükségesnél tetemesen kevesebbet ragasztott fel. Az ekként kiválóan jól jövedelmező turpissággal, ügyvéiek, 80 — 100 ezer koronával károsította meg a kir. közjegyző ur az államkincstárt. Feljelentés folytán derült ki a bűnös manipuláció.

Török A. és Társa Budapesten. Ha a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték föelárusítói között széttekintünk, önkénytelenül a Török-bank ötlik szemünkbe. Ez a cég állandóan azt hirdeti, hogy hazánk legnagyobb sorsjáték üzlete. Ennélfogva tudakozódunk és teljesen igazolták illetékes helyen, hogy e bankház valóban a legnagyobb sorsjátéküzlet és a legtöbb sorsjegyet hozta forgalomba, ami nem is csudálni való, mert e cég a játszó közönség bizalmát a legnagyobb mértékben bírja. Azonkívül e bankház vevői felülmulhatatlan szerencsével játszanak. Csak az előző sorsjáték hatodik osztályában is a sok ezer nyerményen kívül a 600,000, 400,000 legnagyobb nyerményt egy millió korona összegben és a többi sok nyerményt is hozzávéve, 2 millió koronánál többet fizetett ki vevőinek. Ilyen eredmények egy osztályban és egyetlen egy sorsjátéküzletben sem léteztek. Ennélfogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Társa bankházát, kinek Budapesten, Teréz-körut 46. sz. a. van a főüzlete, fiókjai pedig Váczi-körut 4., Muzeum-körut 11., Erzsébet körut 64. sz. alatt mindenkinek ajánjuk. A hivatalos terv szerint az I. osztály húzása legközelebbi esütörtökön és pénteken f. hó 24 és 25-én lesz és a sorsjegyek árai a következők: 1 = 12; 1/2 = 6; 1/4 = 3; 1/8 = 1.50. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához Budapesten.

KÜLFÖLD.

A kelet-ázsiai háboru. Kelet-Ázsiában a téli időjárás fegyverszünetet parancsol

Magán a harezterén nem folyik csatározás. Azonban Port-Arthurra vonatkozólag a szedő bátran ideiktathatja azt az álló szedést, hogy: »A várat a japánok még mindig hevesen ostromolják s bevétele a legközelebbi napokban várható.« Legfeljebb hozzáfűzheti azt az eddig még meg nem erősített hirt, hogy Stösszel tábornok megsebesült, a mi azonban nem akadályozza, hogy Port-Arthur tovább is tartja magát.

— **A szerb trónbeszéd.** Péter szerb király az idei szkuptinai ülészakot trónbeszédrel nyitotta meg. Ez a trónbeszéd nem tévesztheti el hatását a külföldre, mert konstatálja, hogy Szerbia az összes államokkal fentartja a békés viszonyt és egyszermind arról a nem kisebb mértékben méltánylandó tényről is tesz említést, hogy pénzügyi viszonyai a biztos javulás jeleit mutatják. Ugy látszik, hogy mégis csak bevonul a rend Szerbiába, aminek legjobban mi, közvetlen szomszédai örülhetünk.

Szerbiának békés fejlődését és a velünk való barátságos viszonyt igazolja az is, hogy a héten megtörtént a megállapodás a magyar és szerb között az iránt, hogy Budapest és Belgrád közt telefonösszeköttetés legyen. Ez a fontos telefonvonal bizonyára Magyarország és Szerbia kereskedelmi forgalmának fellendülését vonja majd maga után.

— **Az osztrák költségvetés.** Bécsből jelentik, hogy Kosel pénzügyminiszter előterjesztette az 1905-ik évi állami költségvetést. A kiadások teljes összege 1.776.325.641 korona. A bevételeké 1.777.901.387 korona. A fölülleg ehát 1.574.733 korona.

Közgazdaság.

— **Német kereskedelmi szerződés.** A Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés elé mindig újból gördülnek akadályok. Különösen a malata-vám és az állategyezmény tekintetében nem tudnak meg egyezésre jutni, úgy hogy legjobb esetben csak három hét múlva fogják megköthetni a már jövő év első napján érvénybe lépő szerződést.

— **A tapolczai borvásárt előkészítő bizottság** nagy munkásságot fejt ki a siker érdekében. Igen széles körben ismertette a borvásárt úgy a hazai, mint a külföldi lapokban. Bejelentettek több ezer hektóra menő bort eladásra úgy, mint vételre is. A palaczkok kiosztása most történik. A nagyszámú különféle borok bő választékot fognak nyújtani a vevőknek, a gyengébb asztali bortól a legfinomabb és legerősebb peccsenye és csemege borig.

Kaposvári gabona piac.

1904. november 18.

	m/m kánt.
Buza — — — —	18 K. 60 80 F.
Rozs — — — —	15 » 20—40 »
Árpa — — — —	13 » 60—80 »
Zab — — — —	12 » 60—80 »
Tengeri (csöves) — — — —	7 » 20—40 »
» szemes — — — —	12 » 10—20 »
Bab — — — —	21 » 10—20 »
Burgonya — — — —	4 » 10—20 »
» vegyes — — — —	4 » 20—40 »
» rózsa — — — —	5 » 40—60 »

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

PÉNZ

4¹/₂-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan ³/₄ értékéig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és diszkreten.**

Bank- és magánadósságok convertálása.

LANG SAMU

Budapest, VI., Na gyező-utca 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva. **Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek.** Osztálysorjegyek ¹/₁ K 2. ¹/₂ K 6. ¹/₄ K 3 ¹/₈ K 150. (Válaszbélyeg.)

NE VEGYEN CZIMBALMOT vagy HARMONIUMOT

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik.

Budapestről, Király-utca 45. l. szám.

IRNOK

üggyé irodában állandó alkalmazásra kerestetik. **Teljesen megbízható,** az irodai teendőkhöz jártas egyének jelentkezhetnek személyesen vagy levélben a „Népjog” kiadóhivatalában.

A leghiresebb KÖTŐGÉPEK

házi és ipari célra

I. styriai kötő gépgyár
magyar képviselők

Budapest, VII. Erzsébet-körút 23.

Részlefizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek, kerékpárok raktára.

Fogl József Lajos.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a világhírű

darabos barna kőszén

nemcsak nagy hőfejlesztéssel és minden kályhában szagtalanul elég, hanem a **legolcsóbb is,** minélfogva azt minden háziasszony örömmel veszi. Méltóztassék egy póbarendelést megkísérelni és meg fog győződni a darabos barna szén jóságáról.

Á R A K:

I.-ső minőségű m-ként 2 kor. 40 fill. II. minőségű 1 kor. 60 fill. továbbá

Grac köflachi vízi kőszén

métermázsánként 3 kor. 20 fill. — házhoz szállítva — egyedül kapható:

KLAUBER IGNÁC UTÓDA

mész és kőszén kereskedésében
KAPOSVÁROTT.

Megrendeléseket elfogad: Vajda Pál fűszerkereskedő Erzsébet-tér és Sattler Rezső pénzügynökségi irodája Kossuth-tér 10 szám.

Tűz van! Hol? Minden kályhában a hol a darabos kőszén használják!

Kiváló szerencse Töröknél!

Feldolmulhatatlanul

kedvez főáruadánknak a szerencse, Rövid idő alatt 17 millió korona nyereménynél többet fizettünk nagybecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket.

ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magyar kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben **1.000.000 korona.**

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 8 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb: összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/2 eredeti sorsjegy frt. —.75 v. kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt. 1.50 v. kor. 3.
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/4 " " " 6.— " " 12.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 24-ig.

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a húzás már f. évi nov. hó 24-én és 25-én lesz.

TÖRÖK A. és TÁRSA

bankháza Budapesten.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruadók osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46a. I. fiók Váci-körut 4a.
II. fiók Múzeum-körut 11a. III. fiók Erzsébet-körut 54a.

Rendelőlevél levágandó TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben _____ utánvételezni _____ A nem postautalvánnyal küldöm _____ tetsző mellékelem bankjegyekben (bélyegben) törlendő.

Pontos cím:

HIRDETESEK

FELVÉTERNEK
A KIADÓHIVATALBAN.

Nyom. Kéthelyi L. és Társa Kaposvárott.

Ki akar házasodni?

Van szerencsém értesíteni a helybeli és vidéki hölgyeket és urakat minden vallás és nemzetiségi különbség nélkül, hogy korra, állásra, vagy vagyona megfelelő házassági ajánlatot kaphatnak a legnagyobb titoktartás mellett. — Vidékre egy 10 filléres bélyeg beküldésével azonnal válaszolok.

Kiváló tisztelettel

Kövesi Béla,

Szeged, Mérei-utca 18. szám

A párisi kiállításon arany éremmel kitüntetve.

Alapított 1886.

Kitűnően belőtt

Vadász fegyverek, revolverek

biztos önvédelmi

revolverek

szabályozott és jól hordó szoba és kerti fegyvereket (Flaubert) jól és olcsón szállit

FÖLDESI L. puskaműves
Budapest, IV. Múzeum-körut 3.

Régi fegyverek ujjakkal kicseréltetnek javítások olcsón!

Arjegyék ingyen!

Barta Sándor

polgári és egyenruha szabó üzlete

KAPOSVÁR

Erzsébet-tér, új városház épület.

Legnagyobb raktár előírás szerinti

katonai

felszerelésekben.

Mérték szerint készülnek minden fegyvernemhez tartozó egyenruhák a legjutányosabb áron. Raktáron tartanak hazai és angol szövetek, ugyszintén skót különlegességek a legnagyobb választékban. Készülnek a legutolsó divat után öltönyök, felöltők, raglanettok télikbatok vrosi és utazó bundk, ugyszintén takarók a legfinomabb szőrn ebélésekkel.